

Πάλη με τον διάβολο κατά τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

π. Συμεών Κραγιόπουλος (†).

Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή έχει έναν δικό της χαρακτήρα, έχει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα. Για να το καταλάβουμε αυτό καλύτερα, πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν το γεγονός που μας θυμίζει σήμερα η Εκκλησία, δηλαδή την πτώση των πρωτοπλάστων. Και φυσικά, δεν μας κάνει την υπενθύμιση αυτή έτσι τυχαία, τώρα πριν μπούμε στην Τεσσαρακοστή· έχει τον λόγο της. Όλη αυτή την περίοδο καλούμαστε κατά κάποιον τρόπο να κάνουμε το αντίθετο από εκείνο που έκαναν οι πρωτόπλαστοι.

Πρέπει να τονισθεί ότι, εάν ο Αδάμ έπεσε, αν οι πρωτόπλαστοι έπεσαν, και άρχισε όλο το δράμα μέσα στο ανθρώπινο γένος, έπεσαν, γιατί συνέβαλε πολύ ο διάβολος, ο σατανάς. Αυτό να μην το ξεχνούμε ποτέ. Ο διάβολος παγίδευσε –χωρίς να σημαίνει αυτό ότι είναι αθώοι οι πρωτόπλαστοι– την Εύα και εν συνεχεία τον Αδάμ και τους παρέσυρε στην πτώση, και έτσι οι άνθρωποι είναι οι νικημένοι, οι ηττημένοι. Ο διάβολος είναι ο νικητής· οι άνθρωποι είναι οι νικημένοι. Και αυτό ήταν ένα καύχημα του διαβόλου όλους τους αιώνες. Είχε πάρα πολύ υπερηφανευθεί ο διάβολος ενώπιον του Θεού ότι κατέστρεψε, τρόπον τινά, το δημιούργημά του, κατέστρεψε το σχέδιό του, το σχέδιο του Θεού. Και έπρεπε να τσακιστεί η επηρμένη οφρύς του διαβόλου, έπρεπε να νικηθεί ο διάβολος, και γι' αυτό, το έργο του

Χριστού είναι μια μάχη, μια πάλη με τον διάβολο, μια πάλη εναντίον του διαβόλου, προκειμένου να νικηθεί ο διάβολος.

Την πρώτη μάχη, την πρώτη πάλη την κάνει ο Χριστός στην έρημο. Σαράντα μέρες, γράφουν οι ευαγγελιστές, νηστεύει (Ματθ. 4:1-2) – δηλαδή δεν τρώει τίποτε· όχι έτσι όπως εμείς νηστεύουμε. Φυσικά ως άνθρωπος νηστεύει· όχι ως Θεός. Και φυσικά ο Χριστός ως άνθρωπος προσεύχεται. Ως άνθρωπος νηστεύει και ως άνθρωπος προσεύχεται και δίνει, προκλητικά μάλιστα, τη μάχη με τον διάβολο.

Δεν πήγε τυχαία ο Χριστός στην έρημο για να κάνει αυτόν τον αγώνα, να δώσει αυτή τη μάχη με τον διάβολο. Πήγε, διότι ο διάβολος πιο πολύ είναι στην έρημο. (Οι αναχωρητές έτσι πίστευαν και πιστεύεται και σήμερα.) Και γι' αυτόν τον λόγο ο Χριστός πήγε εκεί να τον συναντήσει, για να τον προκαλέσει, για να τον κάνει, θέλει δεν θέλει, να βγει στη μάχη. Και τον κατατρόπωσε. Τον νίκησε με τη νηστεία και την προσευχή. Φυσικά, η τελειωτική νίκη του Χριστού κατά του διαβόλου έγινε πάνω στον σταυρό. Εκεί κυριολεκτικά συνετρίβη ο διάβολος.

Την πτώση λοιπόν του ανθρώπου την επέφερε ο διάβολος, γιατί κατόρθωσε να κάνει τους πρωτοπλάστους να μη νηστεύσουν, αλλά να φάνε, και να αποσπασθούν έτσι από την κοινωνία, από τη σχέση που είχαν με τον Θεό, από την αναφορά, τη συνεχή αναφορά που είχαν στον Θεό. Διότι πρέπει να σκεφθούμε ότι οι πρωτόπλαστοι, τον λίγο χρόνο που έμειναν στον παράδεισο, ήταν συνεχώς σε επικοινωνία με τον Θεό, σε μια αδιάλειπτη επικοινωνία μαζί του, σε αδιάλειπτη προσευχή. Και τα δύο αυτά τα χτυπάει ο διάβολος. Ο Θεός τους είπε: «Μη φάτε από αυτό», και ο διάβολος τους κάνει να πάνε ενάντια προς τον Θεό (Γεν. 2:16-17, 3:1-6). Αντί να νηστεύουν, τρώνε και επίσης σταματούν να προσεύχονται. Αυτό είναι η πτώση.

Ο Χριστός αντίθετα υποτάσσεται στον ουράνιο Πατέρα, νηστεύει χαρακτηριστικά σαράντα μέρες εκεί στην έρημο, προσεύχεται και νικά τον διάβολο, τον οποίο φυσικά συντρίβει στον σταυρό.

Στους παλαιούς καιρούς οι μοναχοί όλον τον χρόνο ήξεραν ότι έχουν να κάνουν έναν αγώνα με τον διάβολο και το έπαιρναν στα σοβαρά αυτό· δεν αστειεύονταν, δεν έπαιζαν ούτε άφηναν στην ψυχή τους την αμφιβολία:

«Υπάρχει διάβολος, δεν υπάρχει;» Όλο τον χρόνο, όλο τον καιρό, πάλευαν με τον διάβολο, αλλά ειδικότερα αυτή την περίοδο, όπως το ξέρουμε, κατά το πλείστον άφηναν και τα μοναστήρια τους και τα κελιά τους ακόμη – αυτό κυρίως συνέβαινε κάτω εκεί στην Παλαιστίνη, στη Λιβύη, στην Αίγυπτο – άφηναν την όποια σωματική ανάπαυση που είχαν τον άλλο καιρό και έφευγαν στις ερήμους.

Πήγαιναν στις ερήμους να κάνουν αγώνα, πάλη με τον διάβολο. Δεν πήγαιναν για να καλοπεράσουν, δεν πήγαιναν – αν θέλετε – για να ησυχάσουν, να μην έχουν θορύβους. Όχι. Πήγαιναν να προκαλέσουν τον διάβολο και, ήθελε δεν ήθελε, να τον βγάλουν στη μάχη, στο πεδίο της μάχης και να τον νικήσουν. Το πνεύμα αυτό εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι σήμερα και για εκείνους οι οποίοι ζουν τη μοναχική ζωή, αλλά και για τους άλλους που ζούμε εδώ στον κόσμο. Όταν έρχεται η Μεγάλη Τεσσαρακοστή, νιώθουμε λίγο πολύ ότι είναι μια διαφορετική περίοδος, και καλούμαστε να κάνουμε κάτι διαφορετικό, κάτι περισσότερο.

Κάπως έτσι πρέπει να σκεφθούμε τα πράγματα, κάπως έτσι πρέπει να τα δούμε, για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τι είναι η Μεγάλη Τεσσαρακοστή και τι έχουμε να κάνουμε μέσα σ' αυτή την περίοδο. Η χριστιανική ζωή δεν είναι καλοπέραση και δεν έχει καμιά σχέση με το πνεύμα του σύγχρονου ανθρώπου, ο οποίος το παν κάνει, για να καλοπεράσει. Η χριστιανική ζωή είναι πάλη με τον διάβολο και εν Χριστώ Ιησού νίκη κατά του διαβόλου.

Στην πάλη λοιπόν αυτή κατά την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής δύο πράγματα κυρίως πρέπει να προσέξουμε: την προσευχή και τη νηστεία.

Από το βιβλίο: π. Συμεών Κραγιοπούλου (†), “Συνάξεις Τριωδίου Β’ – Επιστροφή στον παράδεισο”, Β’ έκδοση, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 2020, σελ. 27.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>